

- 2:18 – Leaving clothes for a borrower and his family
- 2:19 – Collecting the property of a borrower's spouse?
- 2:20 – Collecting a borrower's religious articles

כסות הראוי לו

א. משנה מסכת ערכין פרק ו משנה ג

אף על פי שאמרו חייבי ערכין ממשכנין אותן, נותנין לו מזון שלשים יום וכסות שנים עשר חדש ומטה מוצעת וסנדלין ותפילין. לו, אבל לא לאשתו ולא לבניו. אם היה אומן נותנין לו שני כלי אומנות מכל מין ומין...

ב. שולחן ערוך חושן משפט הלכות גביית מלוה סימן צז:כג

ונותנין לו מהכל מזון שלשים יום (כבינוני שבעיר, אף על פי שאכל תחלה כעני) (נ"י פרק הנ"ל), וכסות י"ב חדש; ולא שילבש בגדי משי או מצנפת זהובה, אלא מעבירים אותה ממנו ונותנים לו כסות הראויה לו ל"ב חדש, ומטה לישב עליה, ומטה ומצע (ושאר צרכי המטה) (טור) הראוים לו לישן עליהם, ואם היה עני, מטה ומפץ לישן עליו. ואין נותנין כלום כאלו לאשתו ובניו, אף על פי שהם קטנים שהוא חייב במזונותיהם, ונותנים לו סנדלו ותפיליו. היה אומן, נותנים לו שני כלי אומנות מכל מין ומין... ואפילו אם הוא תלמיד חכם ותורתו אומנותו, אין מניחים לו ספריו, ואפילו ספר תורה, לפי שהם כשאר נכסים שבעל חוב גובה מהם. והוא הדין למקומות בית הכנסת שהם בכלל נכסים, ובעל חוב גובה מהם חובו.

ג. ר' עמנואל ריקי, הון עשיר מסכת ערכין פרק ו משנה ג

וסנדלין. סמך לתפילין, לרמוז מאי דאמור רבנן (שבת סא א) כתפילין כן מנעלין [דמתחילין לנעול בשמאל].

כלי אשת הלווה

ד. תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף קב.-:

תנו רבנן: "הנותן מעות לשלוחו ליקח לו חטין [כדי למכור] ולקח מהם שעורין, שעורין [כדי למכור] ולקח מהם חטין, תניא חדא: אם פחתו [ביוקר אחרי הקנין] - פחתו לו [לשליח], ואם הותירו - הותירו לו [לשליח]". ותני חדא: "אם פחתו - פחתו לו, ואם הותירו - הותירו לאמצע [לחלק ביניהם]!"

- אמר רבי יוחנן, לא קשיא: הא ר"מ והא רבי יהודה. הא ר"מ, דאמר: שינוי קונה, והא רבי יהודה, דאמר: שינוי אינו קונה.
 - מתקיף לה ר' אלעזר, ממאי? דלמא עד כאן לא קאמר ר"מ אלא במידי דחזי ליה לגופיה, אבל לסחורה לא אמר!
- אלא א"ר אלעזר: הא והא ר' מאיר, ולא קשיא: כאן לאכילה [הפחת והיתר לשליח, כיון דשינה משליחותו והיה חזי למשלח לגופיה], כאן לסחורה.

מחכו עלה במערבא לר' יוחנן אליבא דר' יהודה, וכי מי הודיעו לבעל חטין שיקנה חטין לבעל מעות [אם באמת השליח שינה ולא קנה]? מתקיף לה רב שמואל בר סורטי: אי הכי, אפילו חטין וחטין נמי לא [לא קנה המשלח, דהא המוכר לא ידע מיניה כלום]!

- אמר רבי אבהו: שאני חטין וחטין, דשליחותיה קא עביד, וכי בעל הבית דמי.
 - תדע, דתנן: אחד המקדיש נכסיו ואחד המעריך את עצמו, אין לו בכסות אשתו ולא בכסות בניו, ולא בצבע שצבע לשמן, ולא בסנדלים חדשים שלקחן לשמן. ואמאי? לימא הכא נמי, מי הודיעו לצבע שיקנה צבעו לאשה [אלא הוי של בעל, ואז הוקדש]? אלא לאו משום דאמרינן דשליחותיה קא עביד וכיד אשתו דמי, הכא נמי שליחותיה קא עביד וכיד בעה"ב דמי?
 - א"ר אבא: לא. כל המקדיש נכסיו - אין דעתו על כסות אשתו ובניו.

- מתקיף לה רבי זירא: וכי דעתו של אדם על תפיליו? ותנן: המקדיש נכסיו - מעלין לו תפילין!
- א"ל אביי: אין, דעתו של אדם על תפילין, המקדיש נכסיו סבר מצוה קא עבידנא, ואין דעתו של אדם על כסות אשתו ובניו, משום איבה.
- מתקיף לה רב אושעיא: והלא חייבי ערכין שנו כאן, ותנן: "חייבי ערכין ממשכנין אותן", וכי דעתו של אדם על עצמו למשכנו?
- אלא אמר רבי אבא: כל המקדיש נכסיו, נעשה כמי שהקנה להן כסות אשתו ובניו מעיקרא.

ה. קצות החושן סימן צז:יג

וכתב בהגהת אשר"י (שם פ"ט ס' י"ח)... וביאור הדברים דר' אבא דאמר "נעשה כמי שהקנה" א"כ קנין ממש ליכא אצל האשה כיון דבלקחתן לשמן לא זכה לאשתו ובניו, ומשום ד"מי הודיעו לצבע שיקנה צבעו לאשה", וא"כ על כרחך הבעל זכה תחלה לעצמו ומדידה לדידה קא אתי, ובמה זכתה האשה כיון שלא משכה בהן? ואינו אלא "נעשה", והיינו שעשו [את] שאינו זוכה כזוכה, ונעשה כמי שהקנה להן בקנין גמור. וא"כ ראוי לומר דלא אמרו "נעשה" אלא במקדיש ומעריך, אבל גבי בע"ח לא כיון דלא זכתה בהן. ומאן דסובר אפילו גבי בע"ח, היינו משום דסובר דתירוץ דר' אבא אינו אלא דיחוי, אבל קושטא דמלתא משום דהבעל זכה לצורך אשתו... א"כ הבעל מעולם לא זכה, אין בע"ח יכול לגבות...